ثبت نام در سامانه اسکان و املاک تمدید نشد

محمود محمودزاده، معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: مهلت ثبت نام در سامانه اسکان و املاک تا پایان مهرماه تعیین شده و یک ماه، زمان کافی برای ثبت نام است و اگر نیاز به تمدید باشد حتما تقاضای تمدید را از مراجع ذیربط انجام خواهیم داد. وی درباره ارسال پیامک به صاحبان مسکن برای ویرایش اطلاعات در سامانه اسکان و املاک افزود: این پیامک‌ها بعد از ورود اطلاعات یا همان ثبت نام و صحت سنجی و ویرایش سیستمی، صورت می‌گیرد. باید همه اطلاعات وارد سامانه شود تا بانک‌های اطلاعاتی، با تقاطع‌گیری اطلاعات، بتوانند نمونه اطلاعات نهایی را استخراج کنند. معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: سامانه اسکان و املاک به‌گونه‌ای طراحی شده که اگر کسی اطلاعات نادرست وارد کند به عنوان خانه خالی ارسال می‌شود و قرار نیست ویرایش مجدد انجام شود. متقاضیان باید کمترین اطلاعات را وارد سامانه کنند و بیشتر به ویرایش اطلاعاتی، مانند ملکی که خرید و فروش شده، یا محل سکونت جا به جا شده است، بپردازند.

با حذف ارز ترجیحی، مرغ در بازار به چه قیمتی می‌رسد و چگونه می‌توان از معیشت خانوارها حمایت کرد؟

جیب مرغ از دلار خالی می‌شود

محمدحسین علی‌اکبری

اقتصاد

مرغ ارزان‌ترین پروتئین گوشتی است که احتمال دارد دوباره افزایش قیمت را تجربه کند. بازگشت تحریم‌های آمریکا علیه ایران تبعاتی را به‌دنبال داشت و کاهش صادرات نفت باعث شد درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت با مشکلات زیادی همراه شود. از این‌رو تامین ارز مورد نیاز کشور برای کالاهای اساسی با مشکلاتی همراه بود که بانک مرکزی در این راستا تصمیم گرفت میزان کالاهای اساسی که دلار ۴۲۰۰ تومانی را دریافت می‌کنند کاهش دهد. بسیاری از کارشناسان اقتصادی معتقدند دونرخی بودن ارز باعث فساد می‌شود و مابه‌التفاوت ارز ترجیحی با بازار آزاد آنقدر زیاد است که برخی افراد را وسوسه می‌کند تا در این زمینه تخلفی انجام دهند. حالا دولت سیزدهم تصمیم دارد ارز ترجیحی یا همان دلار ۴۲۰۰ تومانی را برای کالاهای اساسی حذف کند؛ موضوعی که از نظر کارشناسان باید با احتیاط کامل انجام شود و اگر یک‌باره این کار به اجرا درآید تبعات اجتماعی را به‌دنبال خواهد داشت. از این‌رو جام جم گزارشی تهیه کرده که چگونگی حذف ارز ترجیحی را شرح داده است.

دولت به‌منظور حمایت از خانوار، نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی را برای واردات کالاهای اساسی تعیین کرد تا قدرت خرید در نوسانات ارزی حفظ شود اما متاسفانه نبود نظارت در بخش‌های مختلف باعث شد تا علاوه بر گرانی کالاهای اساسی، منابع ارزی کشور نیز هدر رود.

از سوی دیگر طبق اعلام انستیتوی تحقیقات تغذیه‌ای و صنایع غذایی، بسیاری از خانواده‌ها در ایران مصرف گوشت قرمز، گوشت سفید، تخم‌مرغ و لبنیات را به‌شدت کاهش داده یا این محصولات را از سفره خود حذف کرده‌اند.

اولین کالای پروتئینی که از سفره غذایی مصرف رخت بست گوشت قرمز بود. اخیرا مرکز پژوهش‌های مجلس گزارشی منتشر کرد که نشان می‌داد در همه دهک‌های درآمدی مصرف گوشت قرمز کاهش یافته است. طبیعتا زمانی که گوشت قرمز با کاهش مصرف روبه‌رو می‌شود مصرف مرغ باید افزایش یابد اما آمارها نشان‌دهنده کاهش مصرف مرغ به‌رغم یارانه‌ای که به این صنعت داده می‌شود در برخی خانوارها در دهک‌های پایین درآمدی است.

تاثیر تحریم بر بازار مرغ

برخی کارشناسان معتقدند در بازار مرغ تحریم‌ها و کرونا دست به دست هم دادند و علاوه بر این‌که این صنعت را با زیان زیادی روبه‌رو کردند مصرف این کالا را در خانوارها کاهش دادند.

راس و کاپ دو نژاد انگلیسی و آمریکایی هستند که واردات مرغ اجداد از این دو کشور به‌دلیل تحریم‌ها با مشکل مواجه شد. این موضوع دلیلی بود تا نژاد ایرانی مرغ به نام آرین دوباره مورد توجه قرار بگیرد و در چرخه تولید وارد شود.

از سوی دیگر ۸۵ درصد نهاده‌های دام و طیور از طریق واردات تامین می‌شود که تحریم بانک مرکزی دلیل دیگری بود تا مشکل نقل و انتقال پول اجازه ندهد این کالا به‌راحتی وارد خاک ایران شود.

موضوعی که از نظر وزیر جهاد کشاورزی تا حد زیادی قابل‌حل است. جواد ساداتی‌نژاد، وزیر جهاد کشاورزی چندی پیش گفته بود می‌توانیم نیمی از نیازمان در بخش نهاده را با تقویت تولید داخل رفع کنیم. همچنین با افزایش مرغ لاین آرین می‌توان نیاز بازار مرغ را پاسخ داد.

ساداتی‌نژاد با بیان این‌که اکنون ۲۰ درصد نهاده‌های مورد نیاز کشور در داخل تامین می‌شود، افزود: کشور سالانه به ۹/۲ میلیون تن ذرت و ۴/۶ میلیون تن سویا نیاز دارد که با توجه به شرایط اقلیمی می‌توان ۵۰ درصد آن را در داخل کشت کرد.

به دلیل این‌که این کالاها آب‌بر هستند باید بخشی از آن را از طریق واردات تامین کرد اما یک تحقیق کارشناسی در این زمینه صورت گرفته که ایران می‌تواند بین ۷۰ تا ۸۰ درصد نیاز خود را در داخل تامین کند.

در بخش اول ابتدا باید ذائقه مرغ‌ها برای خوراک تغییر کند تا مصرف کمتری داشته باشیم، به این صورت که به گندم، آنزیمی تزریق می‌شود که با اختلاط با نهاده‌های دیگر طیور همانند خوراک فعلی است.

از سوی دیگر اکنون نهاده‌ها به صوت خام در اختیار مرغداران قرار می‌گیرد که اگر کارخانه‌های نهاده‌های دامی ما آنها را مخلوط و فرآوری کنند مصرف تا حدی کاهش می‌یابد.

ساداتی‌نژاد همچنین گفته بود یکی از مشکلات به قیمت خرید تضمینی برمی‌گردد و برای واردات هر کیلو سویا ۱۲ هزار تومان پرداخت می‌شود اما برای کشاورز داخلی ۷۰۰۰ تومان قیمت تعیین می‌کنند که این موضوع باعث کاهش رغبت تولید محصولات استراتژیک می‌شود.

حالا سیدجواد ساداتی‌نژاد به عنوان وزیر جهاد کشاورزی در دولت سیزدهم مشغول به کار است و باید دید تا چه حد برنامه‌های پیشنهادی او عملی می‌شود.

نقش بانک مرکزی در گرانی مرغ

تا اردیبهشت سال گذشته مشکلی در مورد بازار مرغ وجود نداشت تا این‌که بانک مرکزی در برخی مواقع نتوانست ارز را به‌موقع تامین کند و همین موضوع باعث شد تا نهاده‌های تولید در گمرک باقی بماند و ترخیص نشود.

از این‌رو قیمت مرغ در مسیر صعود قرار گرفت و هر بار که مسؤولان در این حوزه برنامه‌ریزی کردند تاثیرات موقتی در بازار داشت و پس از مدتی دوباره نابسامانی به سراغ این بازار آمد. همین تخصیص نیافتن ارز دولتی برای واحدهای مرغداری دلیل دیگری بود تا سال گذشته مرغداران جوجه‌های یک‌روزه خود را معدوم کنند و سرمایه‌گذاری در این بخش کاهش محسوسی را تجربه کرد.

مرغ چقدر گران می‌شود؟

محمد یوسفی، رئیس انجمن تولیدکنندگان مرغ گوشتی به خبرنگار جام جم می‌گوید، اگر ارز ترجیحی برای نهاده‌های مرغ حذف شود قیمت مرغ حداقل دوبرابر خواهد شد و به قیمت ۷۰ هزار تومان می‌رسد.

البته برخی کارشناسان بر این باورند اگر مابه‌التفاوت ارز یارانه‌ای و نرخ نیمایی به خانوارها پرداخت شود قدرت خرید آنها کاسته نخواهد شد.

هرچند برخی دیگر بر این باورند با این‌گونه اقدامات ثبات به بازار مرغ برمی‌گردد اما یوسفی، رئیس انجمن تولیدکنندگان مرغ گوشتی معتقد است تامین نقدینگی در صورت حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی برای مرغداران سخت خواهد شد و بسیاری از مرغداران باید تعطیل شوند که همین موضوع می‌تواند به گرانی دوباره مرغ دامن بزند. وی از دولت خواسته تصمیماتی اتخاذ کند تا تولید مرغ با مشکل روبه‌رو نشود و مرغداران بتوانند به حیات خود ادامه دهند.

یوسفی در حالی معتقد است که در صورت حذف ارز ترجیحی قیمت مرغ در بازار حداقل دوبرابر گران خواهد شد که سال گذشته گفته بود مرغداران بخش اندکی از نهاده‌های مورد نیازشان را با نرخ یارانه‌ای دریافت می‌کنند و اغلب آنها مجبور به تامین این محصول در بازار آزاد هستند.

> دولت به دنبال حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی برای کالاهای اساسی است و ظاهرا تصمیم دارد از مرغ آن را آغاز کند اما کارشناسان معتقدند این کار باید با حساسیت بالایی انجام شود تا معیشت مردم به خطر نیفتد

راهکارهایی برای مراقبت از سفره خانوار

طبق اعلام مراکز آماری و پژوهشی خط فقر در ایران ۱۰ میلیون تومان تعیین شده و با توجه به این‌که اکنون به رویه یارانه، انتقادهایی وارد است، باید دید دولت سیزدهم چه سناریویی برای حمایت از سفره خانوار انجام می‌دهد.

حسین میرزایی، کارشناس اقتصاد می‌گوید: ضعف رصد در زنجیره تامین و حمایت‌ها به گروه هدف درست اصابت نکرده است، از این‌رو دولتمردان به‌دنبال حذف ارز ترجیحی هستند تا مشکلات حل شود. وی افزود: کسانی که ارز یارانه‌ای دریافت می‌کردند مورد نظارت و رصد بانک مرکزی قرار نگرفتند و برخی از آنها کالاهای دیگر وارد کردند یا اصلا اقدام به این کار نکردند، از این‌رو باید در سیاست‌های این بخش تغییراتی ایجاد شود. از سوی دیگر وزارت جهاد کشاورزی که لیست واردکنندگان برای واردات نهاده‌های تولید را به بانک مرکزی تحویل می‌داد خود ذی‌نفع است و سیاست‌ها به‌گونه‌ای بوده که انحصارپروری نتیجه آن بوده است.

این کارشناس اقتصادی تاکید کرد: در کشورهای توسعه‌یافته واحدهای خرد تولیدی را که غیربهینه فعال هستند را تجمیع می‌کنند تا یک تولید اقتصادی داشته باشند. در موضوع مرغ هم باید این اتفاق بیفتد و با تشکیل یک تعاونی بزرگ تولیدکننده هزینه‌های تولید کاهش می‌یابد و دولت با افراد کمتری برخورد دارد.

وی به نقش وزارت صنعت، معدن و تجارت در ساماندهی بازار مرغ اشاره کرد و گفت: نهادها و دستگاه‌ها برای خرید عمده به کشتارگاه مراجعه می‌کنند در حالی که وزارت صمت باید ورود کند و سامانه‌ای تعریف کند تا فروشگاه‌های زنجیره‌ای و دستگاه‌ها تقاضای خود را ثبت کنند تا مشخص شود چه میزان در بازار نیاز داریم. اکنون برخی فروشگاه‌های زنجیره‌ای خرید عمده می‌کنند و مرغ در بازار نایاب می‌شود و درنهایت مجبور به خرید با قیمت گران‌تر خواهند شد. صندوق فروشگاهی موضوع دیگری است که باید اجرا شود که هنوز جدی گرفته نشده است. اگر این موارد اجرا شده بود نیازی به حذف ارز ترجیحی نبود و باید توجه داشت حذف آن به‌تنهایی به ناکارآمدی بخش‌های مذکور پایان نمی‌دهد.

تحریم همیشه دو لبه داشته که یکی مربوط به داخل بوده و دیگری خارج. متاسفانه مشکلاتی که مربوط به حوزه کالاهای اساسی پیش آمد مشکلات ناشی از هر دو بخش بود. آنچه در ادامه می‌خوانید روایتی از مشکلات پیش آمده در بازار مرغ است.

- تیر ۹۸: تعیین قیمت مصوبه ۱۲ هزار و ۹۰۰ تومان
- ۲۲ فروردین ۹۹: کاهش قیمت به ۱۱ هزار تومان
- ۲۵ فروردین ۹۹: اعتراض مرغداران به مازاد جوجه‌ریزی
- ۲۹ فروردین ۹۹: معدوم‌سازی جوجه‌ها
- یک خرداد ۹۹: افزایش قیمت به ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان در بازار
- ۱۶ خرداد ۹۹: افزایش قیمت در بازار و رسیدن به ۱۶ هزار تومان
- ۴ تیر ۹۹: ورود ستاد تنظیم بازار و تعیین قیمت مصوب ۱۵هزار تومان
- ۱۰ مهر ۹۹: افزایش قیمت به ۱۷ هزار تومان در بازار و تشکیل سامانه بازارگاه برای تامین و توزیع نهاده مرغداران
- ۲۷ مهر ۹۹: کاهش واردات مرغ لاین کاپ و راس به دلیل تحریم‌ها
- ۱۷ آبان ۹۹: اعتراض مرغداران به زیان‌ده بودن و قیمت‌گذاری دستوری
- ۲۳ آذر ۹۹: قیمت مصوب مرغ ۲۰ هزار و ۴۰۰ تومان شد
- ۱ دی ۹۹: تشکیل صف‌های طولانی مرغ
- ۱۲ اسفند ۹۹: اعلام خبر قاچاق مرغ در کشورهای همسایه
- ۲۰ اسفند ۹۹: مرغ در بازار به ۴۵هزار تومان رسید
- ۱۲ فروردین ۱۴۰۰: افزایش قیمت مصوب به ۲۴ هزار و ۹۰۰ تومان
- ۱۳ فروردین: ممنوعیت فروش مرغ قطعه‌بندی شده
- ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۰: کاهش قیمت و عرضه فراوان در بازار و حذف صف
- ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۰: کاهش ۱۳ میلیون جوجه‌ریزی و کاهش تولید مرغ
- ۱۸ خرداد ۱۴۰۰: سهمیه بندی (هر نفر سه عدد)
- ۲۸ تیر ۱۴۰۰: انحلال قرارگاه مرغ
- ۸ مرداد ۱۴۰۰: عرضه با کارت ملی در برخی استان‌ها
- ۲۵ مرداد ۱۴۰۰: درخواست مرغداران برای حذف ارز ترجیحی
- ۷ شهریور ۱۴۰۰: نامه مرغداران به وزیر جهاد در پی گرانی جوجه یک‌روزه
- ۳۱ شهریور ۱۴۰۰: عرضه مرغ در بازار با قیمت ۳۳ هزار تومان

نبض اقتصاد

رشد اقتصادی در گرو حمایت از تولیدملی

مهدی باقری

پژوهشگر اقتصاد

یکی از ابتدایی‌ترین اقدامات در زمینه حمایت از تولیدملی قانون‌گذاری درخصوص حمایت از تولیدکنندگان داخلی است.

بخشی از این قانونگذاری مربوط به تنظیم تعرفه و مدیریت واردات است که در ایران نیز اقداماتی در این زمینه انجام شده اما در مرحله عمل و اجرا به نتایج مطلوبی نرسیده است.

با نگاهی به انتخاب شعار سال‌های اخیر، حمایت از تولیدملی همواره موردتوجه مقام معظم رهبری بوده که درباره تحقق این شعارها، مردم، تولیدکنندگان و مسوولان هرکدام وظیفه و سهمی دارند.

وظیفه مردم دراین‌خصوص حمایت از کالای ایرانی است که باعث اشتغال و رونق تولید می‌شود و با فروش بیشتر محصولات داخلی، تولیدکننده این فرصت را پیدا می‌کند که هرچه بیشتر کیفیت محصولات تولیدی خود را افزایش دهد.

از طرفی تولیدکنندگان نیز موظف‌اند با تولید کالای باکیفیت و ارائه خدمات پس از فروش اعتماد خریداران را جلب کنند.

بدون شک بیشترین وظایف درباره حمایت از تولیدملی بر دوش مسوولان و دستگاه‌های سیاستگذار این حوزه است.

علاوه بر اینکه استفاده مسوولان از کالای ایرانی باعث تشویق مردم به خرید کالای ایرانی شده و در کنار آن تامین نیاز دستگاه‌های مختلف از کالای ایرانی خود باعث رونق تولید و افزایش فروش کالای ایرانی می‌شود.

همچنین مسوولان موظف‌اند شرایط را به نحوی رقم بزنند که موانع تولید از مسیر تولیدکنندگان داخلی برداشته و از تولیدملی حمایت شود.

برخی اقدامات همچون مدیریت واردات و مبارزه با قاچاق از جمله اقدامات ضروری برای حمایت از تولید داخلی به حساب می‌آیند که با وجود قوانینی در این زمینه، قاچاق گسترده در کشور نشان می‌دهد در مرحله اجرا موفق نبوده‌اند.

برای مثال در صنعت لوازم‌خانگی که در سال‌های گذشته در اثر تحریم‌های ظالمانه و خروج برندهای کره‌ای به موفقیت‌های بسیاری دست پیدا کرده و به مرز خودکفایی رسیده، همچنان شاهد قاچاق گسترده هستیم. یکی از مزیت‌های استفاده از کالای ایرانی مقاوم‌سازی اقتصادملی است.

سال ۱۳۹۸ و پس از خروج دو برند کره‌ای از بازار لوازم‌خانگی به دلیل تحریم‌های آمریکا، شاهد نوسانات بسیاری در این بازار بودیم اما پس از تامین نیاز و پاسخ به تقاضای داخل کشور توسط تولیدکنندگان داخلی و حمایت مردم از این محصولات، ثبات به این بازار برگشت.

این تجربه نشان داد که چگونه ارتباط بین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان داخلی باعث مقاوم‌سازی اقتصاد ملی نسبت به عوامل خارجی می‌شود.

در دستیابی به خودکفایی در تولید لوازم‌خانگی حاصل تلاش تولیدکنندگان و اعتماد مردم به آنها بوده است.

حالا نوبت مسوولان است که این زنجیره را تکمیل کنند. مسلما تولید کالای با کیفیت و اشاعه بازار احتیاج به سرمایه‌گذاری بلندمدت دارد، این سرمایه‌گذاری اتفاق نمی‌افتد مگر زمانی‌که تولیدکنندگان به آینده اقتصادی خود مطمئن باشند.

تا مادامی که هر از گاهی زمزمه بازگشت برندهای خارجی تحت لوای اشاعه رقابت یا به بهانه بازگشت پول‌های بلوکه‌شده مطرح باشد، تولیدکننده نمی‌تواند آن‌طور که باید و شاید به سرمایه‌گذاری اقدام کند و همین موضوع باعث می‌شود زنجیره حمایت از تولید، قطع و کیفیت و کمیت تولیدات داخلی در یک نقطه متوقف شود.

پیوست قوانین و احکام مربوط به حمایت از تولید باید اجرای آنها و ایضا پایداری آنهاست. اگر تولیدکنندگان داخلی در یک منظومه حمایتی هدفمند توسط مسوولان قرار گیرند می‌توانند به‌درستی مسیر خود را انتخاب کنند؛ اتفاقی که در نهایت هم به نفع مردم و اقتصاد ایران خواهد بود.